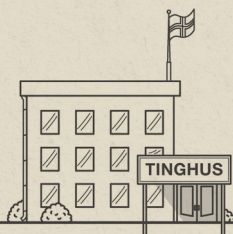

Eivind Smith (red.)

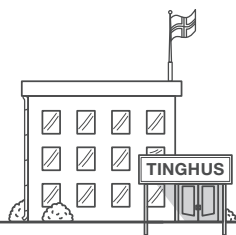
Våre perifere domstoler

FAGBOKFORLAGET

Eivind Smith (red.)

Våre perifere domstoler

FAGBOKFORLAGET

INNHold

FORFATTERNE	9
INNLEDNING	
PERIFERE DOMSTOLER?	11
<i>Eivind Smith</i>	
Domstolenes betydning - prinsipielt og i praksis	11
Straffesaker	12
Sivile saker	12
Forvaltningssaker	13
Overraskende?	13
Sivil- eller forvaltningsprosess.....	14
Kostnader	15
Hva bør gjøres?	16
Videre fremstilling.....	18
KAPITTEL 1	
DOMSTOLENES PRAKTISKE ROLLE I NORDEN: EN ANALYSE BASERT PÅ STATISTIKK	19
<i>Anna Nylund</i>	
Innledning.....	19
Domstolstrukturen i de nordiske land: En vestlig og en østlig modell	22
En oversikt over antallet saker i domstolene	22
Ulike typer av sivile saker.....	24
Familiereettslige saker	24
Forvaltningsrettslige saker	25
Småkravsaker	27
Øvrige sivile saker	28

De perifere norske domstolene	29
Hvor blir rettssakene av i Norge?	30
Sivile saker	30
Forvaltningsrettslige saker	31
Perifere domstoler i dobbelt forstand	33
Antallet saker per dommerårsverk	35

KAPITTEL 2

DOMSTOLENES ROLLE I MILJØRELATERTE SAKER	37
<i>Ole Kristian Fauchald</i>	
Noen generelle utgangspunkter	37
Hvor viktige er domstoler på miljøområdet?	42
Hvorfor brukes norske domstoler lite i miljø saker?	45
Potensielle søksmål basert på lovgivningen	45
Sakskostnadsrisiko	47
Andre årsaker til begrenset bruk av domstolene	52
Noen foreløpige konklusjoner	56
Århuskonvensjonen og EØS-avtalen	56
Særdomstol, klagenemnd eller miljøombud?	62

KAPITTEL 3

DØREN ER HØY, PORTEN VID. HVORFOR ER DET SÅ FÅ SOM GÅR INN?	65
<i>Eivind Smith</i>	
Innledning	65
Antall forvaltningssaker i formelle og funksjonelle domstoler	69
Hvor blir alle de andre sakene av?	71
Formelle og funksjonelle domstoler i forvaltningssaker	74
Prosess	76
Kostnader	79
Innledning	79
Sivile saker	80
Forvaltningsklage	83
Rettshjelp mv. som modifierende faktor?	84
Blir de formelle domstolene fortrent av de funksjonelle?	85
Konklusjon	87
Veien videre?	88
Ny prosessordning i formelle domstoler?	88
Tilpasning innenfor dagens sivilprosess?	89
Innpasning i det formelle rettssystemet?	90

KAPITTEL 4

FORMELLE ELLER FUNKSJONELLE DOMSTOLER FOR KONTROLL MED UTLENDINGSVEDTAK? 93

Josefin Engström

Innledning.....	93
Det svenske domstolsystemet	94
Prosessen ved forvaltningsdomstolene i Sverige.....	95
Prøving i første instans	95
Videre prøving.....	97
Reformen på utlendingsfeltet i Sverige.....	98
Prøving av utlendingsvedtak i Norge.....	100
Prøvingen i tall	103
Omfang.....	103
Kostnader.....	105
Den materielle prøvingen av forvaltningsvedtak	107
Avslutning	109

KAPITTEL 5

RÅD OG NÆVN - SURROGATER FOR FORVALTNINGSDOMSTOLE I DANMARK..... 111

Frederik Waage

Indledning. Den danske ordning for domstolskontrol	111
Normeringen af forvaltningens virksomhed skapte mulighed for domstolskontrol	112
Overvejelser om forvaltningsdomstole op til vedtagelsen af 1953-grundloven.....	113
Forvaltningsdomstole i den danske grundlov.....	114
Retsplejerådets overvejelser om forvaltningsdomstole	114
Råd og nævn i historisk perspektiv.....	115
Generelt om procesformen ved råd og nævn.....	117
Debat om nævnenes sammensætning	118
Centralisering af Nævn og Råd: Nævnenes Hus i Viborg	119

KAPITTEL 6

RETEN TIL AVGJØRELSE AV ET «TRIBUNAL» ETTER EMK ARTIKKEL 6 123

Jørgen Aall

Innledning.....	123
Enten-eller, eller både-og?.....	125
Kvalitetskravene	126
Oversikt	126

Organet må være opprettet ved lov	127
Organets oppgaver og kompetanse	127
Uavhengighet og upartiskhet	128
Prøvingsgrunnlag og -intensitet	129
Begrunnet og bindende avgjørelse	131
Endelig avgjørelse innen rimelig tid	131
Offentlig behandling og avgjørelse	132
Kort om gjennomføringen ved enkelte norske «tribunaler»	134
Innledning.....	134
Lovgrunnlag og uavhengighet	135
Prøvings- og avgjørelseskompetanse	138
Offentlighet	139
Avslutning	141

KAPITTEL 7

HVILKEN ROLLE BØR DOMSTOLENE HA I FORVALTNINGS- SAKER, OG HVA MÅ GJØRES FOR AT DE SKAL FÅ DEN?	143
---	-----

Terese Smith Ulseth

Innledning.....	143
Domstolkommisjonens undersøkelse	144
Hvorfor er det så få saker?.....	147
En bedre tilpasset prosess	149
Innledning.....	149
Prosessuell likestilling	150
Sakens opplysning	151
Gjennomføring av saken.....	152
Sakskostnader.....	154
Forvaltningsrettslige prinsipper	156
Avslutning	157